

เกษตรกรรมน้ำทะเลสาบสงขลา พื้นฟูนาร้างปลูกปาล์มน้ำมัน

เรียบเรียงโดย บุญญา จินดาวงศ์

กลุ่มวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต12

ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลามีพื้นที่ส่วนใหญ่ครอบคลุมจังหวัดสงขลา และจังหวัดพัทลุง สภาพพื้นที่เป็นพื้นที่ราบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย ภูมิฐานเป็นพื้นที่ราบน้ำทะเลเคยขึ้นถึง วัตถุประสงค์กำเนิดดินเป็นตะกอนน้ำผสม

ตะกอนทะเล ส่งผลให้ทรัพยากรดินรอบทะเลสาบสงขลาเป็นดินเปรี้ยวจัด โดยมีพื้นที่ประมาณ 3 แสนไร่ เป็นพื้นที่นาร้าง 52,391 ไร่ และจังหวัดสงขลามีพื้นที่นาร้าง 34,490 ไร่ (กลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน, 2566) พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นดินเปรี้ยวจัด ซึ่งเป็นดินที่มีปัญหาประเภทหนึ่งในการปลูกพืช เนื่องจากดินมีปฏิกิริยาเป็นกรดรุนแรง การละลายของเหล็กแมงกานีส และอลูมิเนียมสูงมากจนถึงระดับที่เป็นพิษต่อข้าว และทำให้เกิดการขาดแคลนธาตุฟอสฟอรัสอย่างรุนแรง จึงมีผลกระทบต่ออาการเจริญเติบโตของข้าว และส่งผลให้ผลผลิตต่ำ นอกจากนั้นสภาพพื้นที่ยังเป็นพื้นที่ราบลุ่ม ในฤดูฝนมีน้ำท่วมเสียหายเมื่อทำนาแล้วผลผลิตต่ำไม่คุ้มค่ากับการลงทุน เกษตรกรจึงปล่อยทิ้งร้าง บางส่วนก็ขายให้กับนายทุนในราคาถูก กรมพัฒนาที่ดินจึงได้มีโครงการปรับปรุงนาร้างเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน เพื่อให้ที่ดินที่ถูกทิ้งร้างได้นำกลับมาใช้ประโยชน์ สร้างรายได้ให้กับเกษตรกร โครงการดังกล่าวได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2553 จนถึงปัจจุบัน โดยมีการดำเนินงานของโครงการ ดังนี้

1. สำรวจความต้องการของเกษตรกร
2. สำรวจจัดทำแผนที่ออกแบบการก่อสร้างในพื้นที่ของเกษตรกรโดยการขุดคุ้ยร่อง
3. ดำเนินการปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ 3 (ขุดคุ้ยร่อง) เพื่อแก้ปัญหการระบายน้ำของดิน พร้อมทั้งทำคันดินกั้นน้ำ เพื่อป้องกันน้ำท่วม
4. การถ่ายทอดความรู้ และสนับสนุนปัจจัยการผลิต ดังนี้
 - จัดฝึกอบรมเทคโนโลยีการปลูกปาล์มน้ำมัน
 - เก็บตัวอย่างดินเพื่อตรวจวิเคราะห์ พร้อมทั้งสนับสนุนวัสดุปุ๋ย (หินปูนฝุ่น)
 - จัดหาพันธุ์ปาล์มที่เหมาะสม
 - ส่งเสริมการผลิตและใช้ปุ๋ยหมัก พด.1 และน้ำหมักชีวภาพ พด.2
5. ประเมินผลโครงการ

โครงการปรับปรุงพื้นที่นาร้างเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน นับเป็นอีกหนึ่งโครงการของกรมพัฒนาที่ดินที่ทำให้เกษตรกรได้รับประโยชน์ในหลายๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม พื้นที่นาร้างได้รับการปรับปรุงทำให้สามารถปลูกพืชเศรษฐกิจได้ ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้ และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ซึ่งมีเกษตรกรหลายรายในพื้นที่ที่ประสบผลสำเร็จ

นายอนุชิต ทองแก้ว หนึ่งในเกษตรกรที่ประสบผลสำเร็จจากการปรับปรุงพื้นที่นาร้างมาปลูกปาล์มน้ำมัน โดยมีพื้นที่ทั้งหมด 10 ไร่ เดิมทำนาประสบปัญหาข้าวได้ผลผลิตน้อย บางช่วงก็โดนน้ำท่วมตอนข้าวตั้งท้อง ทำให้ได้ผลผลิตน้อย พบข้าวเมล็ดลีบเยอะ ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน จึงทิ้งร้างเอาไว้ หลังจากที่ได้เข้าอบรมกับสถานีพัฒนาที่ดินสงขลา มีการชี้แจงเกี่ยวกับโครงการปรับปรุงพื้นที่นาร้างเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน จึงเกิดความสนใจที่จะปรับเปลี่ยนพื้นที่ ซึ่งปาล์มน้ำมันที่ปลูกในแปลงอายุ 5 ปี ตอนนีก็ให้ผลผลิตดีมาก จากพื้นที่นาร้างที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ ปลูกอะไร ก็เกิดรายได้ขึ้นมา แต่ก่อนทำนาปีหนึ่งจะมีรายได้ประมาณ 19,000-20,000บาท แต่ตอนนี้ปีหนึ่งมีรายได้ประมาณ 236,500 บาท เนื่องจากทำนาสามารถทำได้เพียงปีละ 1 ครั้ง แต่การปลูกปาล์มน้ำมันหลังจากอายุ 3 ปี เราสามารถเก็บผลผลิตได้ทุกเดือน คิดว่าโครงการนี้เป็นโอกาสที่ดีที่ได้สนับสนุนให้กับเกษตรกรได้กลับมาใช้ประโยชน์พื้นที่อีกครั้ง และในปัจจุบันปาล์มน้ำมันที่เข้าโรงงานก็ยังไม่เพียงพอกับความต้องการผลิต เพราะฉะนั้นเกษตรกรสามารถขยายพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันได้อีก และเมื่อเปรียบเทียบรายได้ระหว่างการทำนากับการปลูกปาล์มน้ำมัน พบว่ามีความแตกต่างอย่างชัดเจน

